Samling af Afgørelser

KENDELSE AFSAGT AF DOMSTOLENS PRÆSIDENT

21. juli 2023 *

»Appel – anmodning om intervention – artikel 40, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol – interesse i afgørelsen af tvisten – brancheorganisation – afvisning«

I sag C-97/23 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 17. februar 2023,

WhatsApp Ireland Ltd, Dublin (Irland), ved Rechtsanwalt H.-G. Kamann, avocats F. Louis og A. Vallery, solicitors B. Johnston, C. Monaghan, P. Nolan, D. McGrath, SC, P. Sreenan, SC, samt E. Egan McGrath, BL, og C. Geoghegan, BL,

sagsøger,

den anden part i appelsagen:

Det Europæiske Databeskyttelsesråd ved C. Foglia, M. Gufflet, G. Le Grand og I. Vereecken, som befuldmægtigede, bistået af avocats G. Haumont, E. de Lophem, G. Ryelandt og P. Vernet,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLENS PRÆSIDENT,

under henvisning til forslag fra refererende dommer T. von Danwitz,

og efter at have hørt generaladvokat T. Ćapeta,

afsagt følgende

Kendelse

1 Sagsøgeren, WhatsApp Ireland Ltd, har med sit annullationssøgsmål nedlagt påstand om annullation af Rettens kendelse af 7. december 2022, WhatsApp Ireland mod Det Europæiske Databeskyttelsesråd (T-709/21, EU:T:2022:783), hvori Retten afviste søgsmålet om prøvelse af afgørelse 1/2021 fra Det Europæiske Databeskyttelsesråd af 28. juli 2021 truffet på grundlag af

* Processprog: engelsk.

artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT 2016, L 119, s. 1, herefter »databeskyttelsesforordningen«), efter en undersøgelse gennemført af Data Protection Commission (den irske tilsynsmyndighed for beskyttelse af fysiske personers personoplysninger) i henhold til artikel 56 i denne forordning vedrørende WhatsApp Irelands grænseoverskridende behandling i forbindelse med leveringen af sine tjenesteydelser i Den Europæiske Union.

2 Ved dokument indleveret til Domstolens Justitskontor den 15. maj 2023 har Computer & Communications Industry Association (herefter »CCIA«), en international sammenslutning af virksomheder i sektoren for informations- og kommunikationsteknologi, i henhold til artikel 40, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol og i procesreglementets artikel 130, som finder anvendelse på appelproceduren i henhold til samme reglements artikel 190, stk. 1, anmodet om tilladelse til at intervenere i den foreliggende sag til støtte for WhatsApp Irelands påstande.

3 Til støtte for sin anmodning har CCIA henvist til de betingelser, der er opstillet i Domstolens og Rettens praksis, navnlig i kendelse afsagt af Domstolens præsident den 10. marts 2023, Illuma mod Kommissionen (C-611/22 P, EU:C:2023:205, præmis 10), og ved kendelse af 23. september 2019, Google og Alphabet mod Kommissionen (T-604/18, EU:T:2019:743, præmis 51), om faglige sammenslutningers ret til at intervenere, hvor en sammenslutning kan gives tilladelse til at intervenere i en sag, hvis den, for det første, repræsenterer et stort antal virksomheder inden for den pågældende sektor, hvis dens formål, for det andet, omfatter beskyttelsen af medlemmernes interesser, hvis sagen, for det tredje, kan rejse principielle spørgsmål, som påvirker den pågældende sektors funktion, og hvis medlemmernes interesser, for det fjerde, derfor kan blive berørt i væsentligt omfang af den dom, der skal afsiges.

4 I denne henseende har CCIA hvad angår den første og anden betingelse fastlagt ved denne retspraksis anført, at der alene kan interveneres i afgørelser, der træffes af Det Europæiske Databeskyttelsesråd på grundlag af databeskyttelsesforordningens artikel 65, stk. 1, litra a), når behandling af personoplysninger er af grænseoverskridende karakter, idet en sådan behandling typisk udføres af førende virksomheder inden for teknologi, hvoraf et stort antal vil være medlem af CCIA. Derudover er det allerede anerkendt af Unionens retsinstanser, at formålet med denne sammenslutning omfatter beskyttelsen af dens medlemmers interesser.

5 Hvad angår den tredje betingelse i henhold til den nævnte retspraksis har CCIA gjort gældende, at den foreliggende sag rejser spørgsmålet, om en virksomhed, der er berørt af en afgørelse fra Det Europæiske Databeskyttelsesråd vedtaget på grundlag af databeskyttelsesforordningens artikel 65, stk. 1, litra a), har ret til at anfægte en sådan afgørelse direkte for Unionens retsinstanser. Det Europæiske Databeskyttelsesråds afgørelser er imidlertid bindende for den ledende tilsynsmyndighed i denne bestemmelses forstand, således at sidstnævnte kan være forpligtet til at konkludere, at en vis adfærd fra den pågældende virksomheds side udgør en overtrædelse af databeskyttelsesforordningen, og til at forhøje den bøde, der skal pålægges, idet en sådan bøde har karakter af en strafferetlig sanktion som omhandlet i artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, der blev undertegnet i Rom den 4. november 1950.

6 Den omstændighed, at den pågældende virksomhed nægtes adgang til at iværksætte en appel for en af Unionens retsinstanser, således som Retten gjorde det i kendelse af 7. december 2022, WhatsApp Ireland mod Det Europæiske Databeskyttelsesråd (T-709/21, EU:T:2022:783), fører til, at sammenslutningen nægtes sin ret til effektiv domstolsprøvelse som sikret ved artikel 6 og artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Denne afgørelse forpligter en sådan sammenslutning til at anlægge en sag ved de nationale domstole, som ikke har beføjelse til at annullere en EU-retsakt, men som i bedste fald har mulighed for at forelægge et præjudicielt spørgsmål for Domstolen i tilfælde af tvivl om fortolkningen af EU-rettens regler. Den præjudicielle procedure kan imidlertid ikke erstatte et annullationssøgsmål, for så vidt som Domstolen under denne procedure ikke har fuld kompetence til at tage stilling til alle de faktiske og retlige spørgsmål, skønt Det Europæiske Databeskyttelsesråds afgørelser bringer indviklede faktiske forhold på bane. Under disse omstændigheder rejser den foreliggende sag vigtige spørgsmål for CCIA og dennes medlemmer.

7 Hvad angår den fjerde betingelse, som er opstillet i den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 3, har CCIA gjort gældende, at udfaldet af den foreliggende sag vil kunne have indflydelse på sektoren for informations- og kommunikationsteknologi og navnlig påvirke sammenslutningens medlemmer, da de tjenesteydelser og produkter, som de tilbyder, i sagens natur indebærer en behandling af personoplysninger af grænseoverskridende karakter. Denne sektor vil således være særligt berørt af proceduren i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 65, stk. 1, litra a), og dermed af Det Europæiske Databeskyttelsesråds afgørelser.

8 Efter Domstolens justitssekretærs forkyndelse af CCIA's anmodning om intervention i henhold til procesreglementets artikel 131, stk. 1, der i medfør af samme reglements artikel 190, stk. 1, ligeledes finder anvendelse på appelsager, har Det Europæiske Databeskyttelsesråd fremsat dets bemærkninger vedrørende denne anmodning inden for den fastsatte frist og gjort gældende, at anmodningen bør afvises.

9 Ved skrivelser indleveret til Domstolens Justitskontor den 30. maj og den 1. juni 2023 har WhatsApp Ireland og Det Europæiske Databeskyttelsesråd hver især i henhold til procesreglementets artikel 131 anmodet om fortrolig behandling af visse passager i bilagene til appelskriftet og svarskriftet i forhold til CCIA.

Anmodningen om intervention

10 I henhold til artikel 40, stk. 2 og 3, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol har alle personer, der godtgør, at de har en berettiget interesse i afgørelsen af en for Domstolen indbragt retstvist, ret til at intervenere i denne sag med undtagelse af retstvister mellem medlemsstaterne, mellem Unionens institutioner eller mellem disse medlemsstater og institutioner.

11 Ifølge Domstolens faste praksis skal begrebet »berettiget interesse i afgørelsen af en retstvist« i denne bestemmelses forstand defineres i relation til selve genstanden for samme tvist og forstås som en direkte og aktuel interesse i, hvorledes der træffes afgørelse om påstandene, og ikke en interesse i forhold til de fremførte anbringender og argumenter. Udtrykket »afgørelsen af en retstvist« skal nemlig forstås som den endelige dom, der ønskes afsagt, og som vil fremgå af dommens eller kendelsens konklusion (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 1.9.2022, Google og Alphabet mod Kommissionen, C-48/22 P, EU:C:2022:667, præmis 6 og den deri nævnte retspraksis).

12 Det skal i denne henseende bl.a. undersøges, om den, der anmoder om at intervenere, berøres direkte af den anfægtede retsakt, og om dennes interesse i sagens afgørelse er godtgjort. Således kan en berettiget interesse i afgørelsen af en retstvist i princippet kun anses for tilstrækkelig direkte, såfremt afgørelsen kan ændre intervenientens retsstilling (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 1.9.2022, Google og Alphabet mod Kommissionen, C-48/22 P, EU:C:2022:667, præmis 7 og den deri nævnte retspraksis).

13 Det fremgår imidlertid ligeledes af fast retspraksis, at en repræsentativ erhvervssammenslutning, hvis formål er at varetage sine medlemmers interesser, kan få tilladelse til at intervenere, når retstvisten rejser principielle spørgsmål, der kan have betydning for disse interesser. Kravet om, at en sådan sammenslutning har en direkte og aktuel interesse i afgørelsen af retstvisten, skal derfor anses for opfyldt, når sammenslutningen godtgør, at den befinder sig i en sådan situation, uanset om afgørelsen af tvisten kan ændre sammenslutningens retsstilling som sådan (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 10.3.2023, Illumina mod Kommissionen, C-611/22 P, EU:C:2023:205, præmis 8 og den deri nævnte retspraksis).

14 En sådan bred fortolkning af repræsentative erhvervssammenslutningers ret til at intervenere har nemlig til formål at muliggøre en bedre bedømmelse af den sammenhæng, hvori de sager indgår, som er indbragt for Unionens retsinstanser, således at en lang række individuelle interventioner, som ville kunne hindre en effektiv og hensigtsmæssig afvikling af retsforhandlingerne, samtidig undgås. Imidlertid kan repræsentative erhvervssammenslutninger, i modsætning til fysiske og juridiske personer, der handler for egen regning, anmode om at måtte intervenere i en for Domstolen indbragt sag, ikke for at varetage individuelle interesser, men for at varetage sine medlemmers kollektive interesser. En sådan sammenslutnings intervention giver nemlig et samlet indtryk af disse kollektive interesser, som er berørt af et principielt spørgsmål, der er afgørende for tvistens udfald, og kan således give Domstolen bedre muligheder for at vurdere den sammenhæng, hvori den er blevet forelagt en sag (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 10.3.2023, Illumina mod Kommissionen, C-611/22 P, EU:C:2023:205, præmis 9 og den deri nævnte retspraksis).

15 I overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 13, og, mere specifikt, således som det fremgår af Rettens praksis, kan en sammenslutning følgelig gives tilladelse til at intervenere i en sag, hvis den, for det første, repræsenterer et stort antal virksomheder inden for den pågældende sektor, hvis dens formål, for det andet, omfatter beskyttelsen af medlemmernes interesser, hvis sagen, for det tredje, kan rejse principielle spørgsmål, som påvirker den pågældende sektors funktion, og hvis medlemmernes interesser, for det fjerde, derfor kan blive berørt i væsentligt omfang af den dom, der skal afsiges (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 10.3.2023, Illumina mod Kommissionen, C-611/22 P, EU:C:2023:205, præmis 10).

16 Det skal påpeges, at den anmodning om intervention, som var genstand for kendelsen afsagt af Domstolens præsident den 10. marts 2023, Illumina mod Kommissionen (C-611/122 P, EU:C:2023:205), blev tilladt under hensyn til den omstændighed, at den pågældende retstvist ville have »en særlig betydning« for tre sektorer, som Kommissionen udtrykkeligt havde henvist til i sine retningslinjer for anvendelsen af den bestemmelse, hvis fortolkning og rækkevidde var kernen i den nævnte tvist, hvori den anmodende sammenslutnings medlemmer fungerede (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 10.3.2023, Illumina mod Kommissionen, C-611/22 P, EU:C:2023:205, præmis 15-17). Det skal således præciseres, at en sammenslutning, som anmoder om at intervenere i en tvist, ikke kan godtgøre, at den første og den tredje betingelse, der er nævnt i denne kendelses præmis 15, er opfyldt ved alene at gøre gældende, at

tvisten rejser principielle spørgsmål vedrørende den sektor, hvori sammenslutningens medlemmer udøver deres virksomhed, under disse omstændigheder hvor disse spørgsmål ligeledes berører et væsentligt antal af andre erhvervsområder. Hvis dette ikke var tilfældet, ville det formål, der er nævnt i denne kendelses præmis 14, som navnlig består i at undgå en flerhed af interventioner, blive bragt i fare. En sådan sammenslutning skal således på grundlag af objektive og troværdige oplysninger påvise, at den sektor, hvori sammenslutningens medlemmer udøver virksomhed, er berørt på en markant anderledes måde i forhold til virksomheder inden for andre sektorer.

17 I den foreliggende sag har CCIA imidlertid fastslået, at sektoren for informations- og kommunikationsteknologi er den »berørte sektor« af det principielle spørgsmål, der er rejst i den foreliggende sag, således at løsningen af retstvisten påvirker den pågældende sektors virkemåde markant anderledes i forhold til virksomheder inden for andre sektorer.

18 Det er ganske vist korrekt, at sektoren for informations- og kommunikationsteknologi er berørt af proceduren i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 65, stk. 1, litra a), for så vidt som de tjenesteydelser og produkter, som virksomhederne inden for denne sektor tilbyder, indebærer behandling af personoplysninger af grænseoverskridende karakter.

19 Som Det Europæiske Databeskyttelsesudvalg med rette anfører i sine bemærkninger til anmodningen om intervention, vedrører disse procedurer imidlertid alle de sektorer, hvor virksomheder behandler væsentlige mængder af personoplysninger og i forskellige medlemsstater. CCIA har dog begrænset sig til at påberåbe sig de følger af udøvelsen af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, som afgørelsen af denne retstvist vil have, særligt for så vidt som den i det væsentlige kan afklare det principielle spørgsmål om, hvorvidt en afgørelse truffet af Det Europæiske Databeskyttelsesråd i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 65, stk. 1, litra a), ændrer den retlige situation for en virksomhed, hvis oplysninger er berørt, således at den udgør en retsakt, der kan anfægtes af denne virksomhed.

20 Det skal bemærkes, at disse følger vil påvirke virksomhederne i enhver sektor, der kan være genstand for en procedure i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 65, stk. 1, litra a). CCIA har imidlertid ikke fremlagt grundene til, at det eventuelle svar, som gives på det nævnte principielle spørgsmål om, hvorvidt de afgørelser, som træffes i henhold til denne bestemmelse, kan anfægtes, objektivt ville berøre interesserne hos virksomhederne inden for sektoren for informations- og kommunikationsteknologi på en markant anderledes måde i forhold til virksomheder inden for andre sektorer, som også behandler væsentlige mængder af personoplysninger.

21 Det følger af ovenstående betragtninger, at CCIA ikke har godtgjort at have en interesse i afgørelsen af tvisten i henhold til artikel 40, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, og at anmodningen om intervention skal afvises.

Anmodningen om fortrolig behandling

22 Eftersom CCIA's anmodning om intervention er afvist, er anmodningen om fortrolig behandling fremsat i forening mellem WhatsApp Ireland og Det Europæiske Databeskyttelsesråd i forhold til denne sammenslutning blevet uden genstand, således at det er ufornødent at tage stilling til denne anmodning.

Sagsomkostninger

23 Ifølge procesreglementets artikel 138, stk. 1, som i medfør af dets artikel 184, stk. 1, ligeledes finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. CCIA har tabt sagen om sin anmodning om intervention, og da Det Europæiske Databeskyttelsesråd ikke har nedlagt påstand om, at sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne, skal CCIA og Det Europæiske Databeskyttelsesråd hver især bære deres egne omkostninger afholdt i forbindelse med anmodningerne om intervention.

Af disse grunde bestemmer Domstolens præsident:

1) **Computer & Communications Industry Associations anmodning om intervention afvises.**

2) **Det er ufornødent at tage stilling til anmodningen om fortrolig behandling fremsat af WhatsApps Ireland Ltd og Det Europæiske Databeskyttelsesråd.**

3) **Computer & Communications Industry Association og Det Europæiske Databeskyttelsesråd bærer hver deres egne omkostninger.**

Underskrifter